

*A bihari ev. ref. egyházmegye esperesi hivatala 1888
1295.*

A

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1888-ik évi július 10-én

**SÁRKÖZ-UJLAKON TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.**

KIADTA:
SOLTÉSZ JÁNOS,
EGYHÁZM. FŐJEGYZŐ.

SZATMÁR, 1888.
NYOMATOTT A „SZABADSAJTÓ” NYOMDÁBAN

A

NAGY-BÁNYAI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1888-ik évi július 10-én

**SÁRKÖZ-UJLAKON TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.**

KIADTA:
SOLTÉSZ JÁNOS,
EGYHÁZM. FŐJEGYZŐ.

SZATMÁR, 1888.
NYOMATOTT A „SZABADSAJTÓ” NYOMDÁBAN.

Bencsik István esperes, Ujfalussy Sándor gondnok elnöklete alatt jelen voltak:

Ferenczy Károly, Balogh István, Soltész János, Gergely Károly, Szél György egyházi, Császy Bálint, Lajos György, Böszörményi Zsigmond világi tanácsbírák. Böszörményi Sándor világi aljegyző. Bartha Mór, Barkász Albert, Bartók Károly, Barkász Bálint, Ferenczy Gyula, Gál Péter, Györy László, Hajdu Albert, Hajdu Zsigmond, Joó Kálmán, Kürthy Károly, Lugossy Dániel, Kató Béla, Melegh Albert, P. Nagy Elek, Nagy Károly, U. Nagy Elek, Papoleczy Zoltán, Sátor Dávid, Szabó Lőrincz, Szabó József lelkészek, Sinka Lajos, Maák Lajos tanítótestületi képviselők, Ányos Miklós, Bottyán József, Bozsó István, Füzesy István, Laky Károly, Nagy László, Szeghy Ferencz tanítók Torday Imre nagy-bányai, Tóth Mór patóházai képviselők.

Jegyző: Soltész János és Tóth Dániel.

Esperes ur Istenhez emelt buzgó ima után azon hitének ad kifejezést, hogy e gyűlés tagjait egyházunk ügyei iránti meleg érdekeltség hozta össze, majd hathatós szavakkal buzdítja testületünket a tiszta erkölcsiség és vallásosság ápolására, a melyek a társadalmi életnek legerősebb oszlopai, végül üdvözölve a tagokat, a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

60. sz. Esperes ur jelenti, hogy Budaházy István egrői tanító közelebb meghalt, helyét ideiglenesen a mellette működött segédtanító tölti be választásig. Balog Gábor uszkai, Tar Gábor garbolczi tanítók egyházmegyei 35./888. számú határozatunk folytán eltávoztak, a mikolai egyház pedig Zágonyi György volt amaczi tanítót választotta meg, ki állomását már el is foglalta.

A jelentés tudomásul szolgál, és midőn Budaházy István egrői tanítónak haláláról sajnálattal értesül közgyűlésünk, az ő buzgó és szorgalmas tanítói működésének elismerésével emlékezetét jegyzőkönyvileg is fentartatni határozza.

61. sz. Esperes ur bemutatja Imre Károly tanítóképezdei tanfolyamot végzett s a garbolczi egyház által megválasztott tanító iskolai bizonyítványát.

A kitünő és jeles osztályzatu bizonyítvánnyal ellátott ifju tanítót egyházmegyénk örömmel fogadja kebelébe.

62. sz. Szendy Antal világi tanácsbíró ur egyházmegyei gyűlésünkhez intézett levelében, hivatkozva azon családi vesztésre, mely

egyetlen s nagyreményű fiának korai halálában érte, s e veszteség által okozott gyógyíthatatlan szívsebére, melynek fájdalma nem szűnik, s e szenvedésében érezve, hogy tanácsbírói tisztének a legjobb akarattal sem lesz képes ezután megfelelni, hálás köszönetét nyilvánítva azon nagybecsű bizalomért, melyben egyházmegyénk által részesítettett: tanácsbírói hivataláról lemond.

Midőn egyházmegyei közgyűlésünk részvétteljes érzellemmel osztozik Szendy Antal tanácsbíró ur atyai fájdalmában, méltányolja az általa felhozott sajnós indokot, s három évi hivataloskodása buzgalmát és vallásos áldozatkészségét kiemelve, sajnálattal fogadja el lemondását.

63. sz. Esperes ur a Szendy Antal ur lemondása következtében megürült világi tanácsbírói szék betöltésére nézve kéri a gyűlés intézkedését.

Közgyűlésünk felkéri és megbizza esperes urat, hogy egy világi tanácsbíró választására a szavazást rendelje el, s a szavazatok felbontását saját elnöklete alatt Császy Bálint, Galgóczy Jenő, Lugossy Dániel és Barkász Albert urakból álló küldöttségben eszközölje, s ha általános többséget senki sem nyerne, mindaddig hívja fel újabb szavazásra az egyházakat, míg a kívánt eredmény bekövetkezik.

64. sz. Esperes ur betérjeszti a f. évi ápril 29-én tartott szárazberki lelkészválasztás jegyzőkönyvét, melynek tartalma szerint Császy Bálint tanácsbíró és Lugossi Dániel lelkész urak ellenőrzése és vezetése alatt a választás titkos szavazással, szabályszerűen folyt le, s a jelöltek közül Joó Kálmán segédlelkész 71, Király Gyula segédlelkész 27 szavazatot nyert, ennél fogva előbbi nagy szavazattöbbséggel megválasztatván, részére az esperesi megerősítés ki is adatott.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel értesül a szárazberki lelkész választás eredményéről, s Joó Kálmán megválasztott ifju lelkészt üdvözli hivatalában.

65. sz. Esperes ur jelenti, hogy egyházmegyei törvényszékünk 57/888. számú ítélete által Cserepes Gerzson elmozdítottván lelkészi hivatalából, a kis-hodosi egyházat ideiglenesen a nagy-hodosi lelkész felügyeletére bízta, s a további intézkedést egyházmegyei közgyűlésünktől kéri.

Esperes urnak a kis-hodosi egyház gondozására tett intézkedését közgyűlésünk jóvá hagyja, s ez egyházi év folyamán fenntartja, utasítván a felügyelő lelkészt, hogy Kis-Hodoson minden második vasárnap tartson isteni tiszteletet, s az urvacsoráját a hivek óhajta szerint ünnepek alkalmával első napon ossza ki, egyszersmind a tanító templomi szolgálatai felett belátása és a helyi kívánalmak

szerint intézkedjék. Az egyház gondnokát pedig arra utasítja, hogy a pontosan beszédendő rendes lelkészi fizetésből felügyelő lelkésznek ez évre 100 frtot, tanítónak a templomi szolgálatokért 20 frtot a rendes időben fizessen ki, a lelkészi fizetés többletéről aztán egyházlátogatás alkalmával külön számot adjon.

66. sz. Esperes ur jelenti, hogy a józsefházai tanítói állomásra egyházmegyénk 32./888. számú határozatában kegyelemből felvett Bagoly Albert jelentéstétel és bizonyítvány nélkül elhagyta állomását.

Minthogy Bagoly Albert egyházmegyei hatóságunk iránti tiszteletlenségének időközi és szabálytalan eltávozásával ez alkalommal másodszor adta jelét: közgyűlésünk e tanítóhoz nem illő eljárást szigoruan megróva, határozatilag kimondja, hogy őt egyházmegyénk kebelébe soha többé be nem fogadja.

67. sz. A szárazberki egyház lelkészi fizetésének rendezésével és új díjlevél szerkesztésével megbízott küldöttség beterjeszti munkálátát, s az egyház előljárósága által megerősített díjleveleket, s azok alapját képező kivetési lisztát, mely szerint a hivek 6 osztályba sorozva 4—3—2—1 véka búzát, 1 véka tengerit és egy napszámot, ezenkívül 38 rövid szekér széna váltságba 100 frtot, 10 öl fa váltságába 70 frtot az életnemű arányába kivette fizetnek. Becsatolatott egyszersmind az 1849-ben kiállított régi díjlevél, melyben 14 öl fa szerepel.

Egyházmegyei közgyűlésünk az új és régi díjleveleket összehasonlítván, az életnemű kivetést és szénaváltságot helyben hagyja, azon megjegyzéssel, hogy a véka egyházkerületi rendelet szerint 32 literrel számíttassék. A 14 öl famennyiséget azonban, tekintettel az erdő pusztulásra és a régebben fizetett hullott fa minőségére 12 öl testfának természetbeni fizetésére szállítja le. A széna váltságot ekként 5 évi tartamra állapítja meg. Egyéb tételeiben az új díjlevelet elfogadva, kiigazítás, felbélyegzés és pénzérték kimutatás végett az egyház előljáróságához visszaküldi.

68. sz. Indítványba tételik, hogy a domesztikai segélyért folyamodók kérvényei átvizsgálás és véleményadás végett egy küldöttségnek adasanak ki.

Az indítvány helyesléssel fogadtatván, Gergely Károly tanácsbíró ur elnöklete alatt Hajdu Zsigmond, Sátor Dávid és Tóth Mór urak megbizatnak, hogy a domesztikai segélyért folyamodók kérvényeit átvizsgálva, a segélyezésre nézve véleményt adjanak, munkálatukat még e gyűlés folyamán beterjesztvén.

69. sz. A berendi leányegyház hivei az egyházmegye 41./888. számú végzését, a mennyiben ez ügyben ki sem hallgattattak, sérelmesnek találván, annak terhe alól felmentésöket, illetve felügyelő lelkész Hajdu Albert urnak berendi szolgálatát s annak díjazását előbbi mértékre visszaállítani kérik, főként azon okból, mert a 40 frt többletet fizetni nem képesek, a tanító szolgálatával meg vannak elégedve, s egyházuk anyásíthatásán folyton működnek. Olvastatott egyszersmind felügyelő lelkész erre vonatkozó beadványa, melyben vagy az egyházmegyei hivatolt határozat érvényre emelését, vagy pedig a régi állapotnak visszaállítását kéri.

Minthogy felügyelő lelkész és egyház egyező véleményvel óhajtja a régebbi szolgálat és díjazás visszaállítását; egyházmegyei közgyűlésünk kérelmeket megadja, figyelmeztetvén az illetőket, hogy a leányegyház anyagi és szellemi emelésén működni buzgólkodjanak.

70. sz. Olvastatott az egyházi közigazgatási peres ügyek és az egyházközségi dékányságok tárgyában véleményadásra megbízott küldöttség beterjesztett következő munkálata:

V é l e m é n y

az egyházi közigazgatási peres ügyek és az egyházközségi dékányságok tárgyában.

A főtiszteletű egyházkerület 1887-ik évi májusi közgyűlésének 56. sz. a. határozatában arra szólítá fel és bizta meg az egyházmegyét, hogy a közigazgatási peres ügyek és egyházközségi dékányságok tárgyában terjesszék be a mult idők tanúságain és a jelenlegi viszonyok ismeretén alapuló véleményöket, hogy az egyetemes konventi bizottság ezekből tájékozást nyerve, a közkiváncsolomnak megfelelő javaslatot tehessen. E felhívásnak és megbízatásnak eleget teendők, következőkben terjesztjük be véleményünket.

I.) Egyházmegyénkben a közigazgatás terén felmerülő vitás kérdések, pl. a belhivatalnokok fizetéseit, egyházi vagyont és egyházi szolgálmányokat, számadásokat s több efféléket érdeklő peres ügyek, eleitől fogva vagy a rendes egyházlátogatás alkalmával vagy küldöttség közbejöttével szoktak az egyházmegyei gyűléseken elintéztetni. Az elintézésnek ilyen módja nálunk ezutánra is czélszerűbbnek látszik, mint ha az egyházi törvény által szervezett külön fegyelmi bíróságok mintájára, közigazgatási bíróság állíttatnék fel, s ez eljárás rendje és módja hosszas és költséges perlekedésre vezethető paragrafusok által szabályoztatnék. Mert kétségtelen, hogy ez az eljárás gyorsabb, olcsóbb és a felekre nézve megnyugtatóbb. Gyorsabb, mert a küldöttséget az esperes a vitás

kérdés bejelentése után, ha szükséges, azonnal kinevezheti, vagy ha az egyházlátogatás ideje közel van, az elintézést ő maga is csakhamar megteheti. Olcsóbb, mert az egyházlátogatóság a nélkül is megszokott jelenni minden egyházban, úgy hogy az elintézésre váró ügyeket az egyházak rendesen ekkor jelentik be; a küldöttségek pedig leginkább a közel lakó lelkészi és világi tanácsbírák vagy tekintélyesebb egyháztagek közül választatván, nem igen okoznak a feleknek költséget. Megnyugtatóbb is az ilyen eljárás, mert akár az egyházlátogatóság, akár a küldöttség tart tárgyalást, vizsgálata mindig a hely színén, tehát az igazság felderítésére legalkalmasabb módon, s a feleknek és viszonyoknak kellő megismerése alapján történik; úgy hogy legtöbbször barátságos kiegyenlítés jöhet létre; mikor pedig talán az egyik fél sérelmesnek tartja magára nézve az ítéletet: méltányos elintéztetést várhat feljebbezése folytán a főbb egyházi hatóságokról, hol óhajtott orvoslátot kereshet.

Ellenben a szervezni szándékolt bíróságok gyűléskezése hosszas és költséges menetet adhatna az ügyeknek; a lényeg helyett a külső formaságokra fektetné a súlyt; a tiszta igazság és betű szerinti törvényesség közt különbséget hozhatna létre; szaporíthatná a peres ügyeket; s megérhetnők (a mit a fegyelmi ügyek terén — mint egy közelebbi példából tudjuk — már megértünk) hogy ügyvédek avatkozzanak a dolgokba, s a legegyszerűbb világos igazságból is szövevényes pert alkotnának. Ilyenre pedig sem az őskeresztény egyházban, sem a régi magyar szokásban, sem hazai protestáns egyházunk multjában nem találván követésre méltó példákat, nincsen miért vágyakoznunk rá; annyival inkább, mert ha szinte elismerjük is, hogy a munka felosztás elve újabb időben már majdnem minden téren érvényesül: sokszor okunk van tartózkodni oly természetű ujtásoktól, melyek egyházi ügyeink vezetését bonyolultabbá tehetnék, szokatlanságuknál fogva bizalmatlanságot kelthetnének, s a nélkül is szegény egyházközségeinkre újabb terheket hozhatnának.

Szerény véleményünk tehát az, hogy a közigazgatási peres ügyek intézésére külön bíróság nem szükséges; elintézheti azokat ezután is a helyszínén tartandó küldöttségi vizsgálat alapján az egyházmegye.

II.) Az egyházközségi dékányság vagy diakonátus szervezése arra való volna, hogy legyenek az egyházakban, az őskereszténység példájára, alamizsna gyűjtő buzgó férfiak és nők, kik kötelességöknek tartásuk a hiveket a segélygyűjtésre legalkalmasabb időszakokban felkeresni, s az egyházi és iskolai jótékony czélokra szánt önkéntes adományokat összeszedni. Ez az intézmény nagyobb és jobb módu egyházakban talán szükséges és hasznos lehet; de a mi sze-

gény és csekély népességű egyházmegyénkben, meg az ehhez hasonlóknak nem biztat sikerrel. — Mert:

1. Az egyházi és iskolai közönséges szükségletekre kivetett terhelő nyomasztólag nehezül immár hitsorsosaink vállaira, hogy a rendes tartozások behajtására kötelezett közegeken kívül külön alamizsna szedőket aligha lehetne találni.

2. Az országos reformált egyházi közalap vagy domesztika létrehozása alkalmával az volt ígérve híveinknek, hogy ennek után más egyházak javára való kéregetéseink megszűnnek, minthogy a segélyre szorulóknak szükségleteit a domesztika fogja fedezni.

3. A felsőbb iskolák segélyezését hitsorsosaink, a már eddig megtett ajánlatok kötelelességszerű törlesztése mellett, a legációk és szupplikációk fenntartásával tőlük telhetőleg teljesítik; továbbá az egyházlátogató küldöttség mindig szed össze az iskolák és tápintézetek javára bizonyos segélyt; úgy hogy kivált a mi egyházmegyénkben, mely egyfelől a debreczeni, másfelől a szatmári és szigeti, tehát három felsőbb iskola részére adakozik, a dékányok buzgósága sem igen volna képes több alamizsnát összeszedni.

4. A legációk és szupplikációk eltörlését s azoknak a dékányságokkal való helyettesítését még most nem tartjuk ajánlatosnak; minthogy ezek a lelkipásztori hivatalra készülő ifjakra nézve tapasztalás szerzés végett szükségesek; az egyházak és iskolák közt az összeköttetés érzetének alkalmas fenntartói; s az önfentartásra utalt iskolák és tanuló ifjak segélyezésének a hagyományos szokás által elfogadott közvetítői. Csak azt kellene állandó szabályként megtartani, hogy ilyen küldöttek gyanánt csupán a főiskolák akadémiai növendékei hocsáthatók el az egyházakhoz.

5. Az egyes egyházközségek időnként előálló nagyobb szükségletei, pl. az építkezések vagy jelentékenyebb javítások, igen gyakran igénybe veszik ugyan hitsorsosaink áldozatra való egész készségét, és ilyenkor csakugyan kívánatos lenne egy-egy ügybuzgó diakónus vagy diakonissza tevékeny közreműködése: de még akkor is sikeresebb, ha az egyházközség közgyűlése maga teszi meg, az egyszerűtől áthatva, a szíves ajánlatot, s a buzgóbb egyháztagok és lelkes nők, legalább ideiglenesen, mind megannyi segélygyűjtőkké válnak, mintha egy állandó hivatal állíttatik fel, melyről előre tudja kiki, hogy folytonos adakozásra való kényszerítés lesz. A dékányságot és az ez által összegyűjtött adományok értékesítését régen kellett volna kezdeményezni, mikor még a társadalom az ő jótékony egyesületeivel el nem foglalta előttünk a tért. Most már ezek az egyesületek száz meg száz féle úton és módon gyűjtik a segélyt a humanitás nevében oly célokra, melyekre az első keresztyén diakónusok és diakonisszák törekedtek; a nők buzgalmát a divatban

levő nőegyletek használják fel (általunk is helyeselhető) jó czélokra. Reformált egyházunk hazánkban a domesztikával az önkéntes ajánlatok teréről a kényszer adózás terére lépett. Annálfogva alig hihető, hogy az önkéntes adakozás gyűjtő dékányok, az egyház nevében executióval fenyegetőző presbyterek vagy egyházfiak mellett, valami nagy eredményre juthatnának.

Ily helyzetben tiszteletteljes véleményünk az, hogy a dékányság szervezésére egyházközségeink nekényszerittessenek szabályrendelet által, hanem egyszerűen csak ajánltassék, hogy a hol lehet és jónak tartják, léptessék életbe; mert meglehet, lesznek gyülekezetek a hol ez őskeresztyén intézmény neve és nevének megfelelő tevékenysége megteszi a maga hatását.

Nagy-Bányán, 1888. július 1.

Gergely Károly,
Lajos György,
Szendy Antal.

Egyházmegyei közgyűlésünk a küldöttség véleményét teljes egészében osztva, azt elfogadja, s a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre felterjesztetni határozza.

71. sz. Felvétetett a tanító-egyesületnek 1888. május 31-én kelt jegyzőkönyve 7. számú kivonata, melyben az egyházmegyei közgyűlés 27./888. számú határozati felhívásának eleget téve, az egyházmegye területét s a faiskolákra való felügyelést következőleg ajánlja beosztani:

1-ső csoport: Kis-Palád, Nagy-Palád, Nagy-Hodos; felügyelő Kánya István tanító.

2. cs. Uszka, Magasliget, Kis-Hodos; felügyelő Nagy Elek lelkész.

3. cs. Tisztaberek, Rozsály, Garbolcz, Méhtelek; fű. Barkász Albert lelkész.

4. cs. Homok, Kis-Peleske, Szárazberek, Lázári; fű. Bottyán József tanító.

5. cs. Egri, Batiz, Mikola, fű. Füzesy István tanító.

6. cs. Sárköz, S.-Ujlak, Adorján; fű. Nagy László tanító.

7. cs. Ujváros, Remete, Vámfalu; fű. Szeghy Ferencz tanító.

8. cs. Sz.-Váralja, N.-Bánya, F.-Bánya, Misztótfalu; fű. Anyos Miklós tanító.

9. cs. Ar.-Megyes, Görbed, Józsefháza; fű. Bozsó István tanító.

10. cs. Apa, Apahegy, Patóháza; fű. Szabó Lőrincz lelkész.

11. cs. Berend, K. Szentmárton, Udvari; fű. Maák Lajos tanító.

12. cs. Hirip, Amacz, Szatmárhegy; fű. Kató Béla lelkész.

13. cs. Petlyén, D.-Apáti, Sz.-Kóród; fű. Peleskey Dániel tanító.

14. cs. Pálfalva, Ombod; fű. Lukács Mihály tanító.

15. cs. Kis-Kolcs, Nagy-Kolcs, Krassó; fű. Sinka Lajos tanító.

Az összes csoportokra pedig főfelügyelőül Soltész János egyházmegyei főjegyzőt véleményezi felkérni a tanítói egyesület.

Közgyűlésünk a tanítói testület ajánlatát elfogadva, mind a beosztást, mind a megnevezett felügyelőket megerősíti, elvárván, hogy ezen népünk anyagi helyzetének emelésére jótékonyan ható munkásságot buzgóan felkarolják, s a faiskolák rendeltetésének tudatától áthatva, azok gyakorlati felállításán és művelésén igyekezni fognak.

72. sz. Barkász Bálint józsefházai lelkész panaszolja, hogy kishodosi lelkészsége utolsó éveiről tetemes fizetési hátralékát esperes ur az alispáni hivatalhoz áttéve, midőn szolgabírói vérehajtás alá vétett, az adósok egyszerű tagadása alapján az alispáni helyettes Zanathy Ferencz ur a végrehajtást beszüntette, és panaszlót követelésévpolgári per útjára utasította.

Minthogy a szolgabírói felvilágosítás szerint az alispáni helyettes intézkedésére lelkész azon téves kimutatása adott okot, hogy az illető adósokon pénzösszegek követeltettek, holott életnemüvel tartoztak: tehát elutasításának tulajdonképen panaszló maga volt oka. Ennélfogva Császzy Bálint tanácsbíró és Nagy Elek lelkész urak kiküldetnek a végre, hogy az adósokat kihallgatva, az alapos követelés mennyiségét vagy életnemüben vagy a tartozás évében köztudomásban levő pénzértékben megállapítva, az arra való kimutatást esperes urhoz terjesszék be.

73. sz. Özveggy Török Beniaminné józsefházai tanítóné néhai férje fizetési hátralékát, 1887-ről 72 frtot s még 1886-ról is néhány forintot mindeddig meg nem kapván, kéri esperes urat, hogy követelésének az illető polgári hatóság általi behajtására nézve sziveskedjék intézkedni. Mely követelés azonban a józsefházai lelkész és gondnoknak a presbyterium nevében beadott nyilatkozata szerint részint kifizettetett, részint a nevezett tanítóné által okozott szándékos károk pótlása végett letartatott, ennélfogva kéri őt bizonyos határnapra, végleges leszámolásra a józsefházai egyházba annyival inkább megidézteni, mert meg nem jelenése esetén követelése végleg elenyészettnek lesz tekintendő.

Egyházmegyei közgyűlésünk megróva a józsefházai egyház előljáróságát azon hanyagságért, melyet elhunyt aggtanítójának fizetési hátraléka behajtása körül tanusított, utasítja a presbyteriumot, hogy a követelést 30 nap alatt teljesen tisztázza és elégitse ki, ellenesetben a presbyteriumon fog bevétetni

74 sz. Olvastatott az egyházmegyei gyűlés 19./888. számú határozatában megbízott küldöttség jelentése, melynek tartalma szerint a Császy Bálint ur és mikolai presbyterium között felmerült kellemtelen ügyben az illetőket kihallgatván, kitűnt, hogy míg a panaszban előadott vádszerű egyházi rendetlenségek mások téves információin alapultak, addig a presbyterium éles határozati feleletének semmi jogosultsága nem volt és feleket a kölcsönös félreértések is vezették: ennél fogva a küldöttség meggyőző javaslatára az egész ügy mindkét részről elejtetett, s kölcsönös engesztelékenység által felek között az óhajtott békesség helyreállott. Ebből kifolyólag küldöttség azt véleményezi, hogy a mikolai egyház presbyteriumának jegyzőkönyvéből úgy a panasznak, mint az arra adott határozati feleletnek törlése egyházmegyei végzésben mondassék ki.

Megnyugvással veszi tudomásul közgyűlésünk a Császy Bálint ur és mikolai egyháztanács között felmerült s tévedéseken alapult és fejlődött ügynek békés kiegyenlítését, egyszersmind határozatilag elrendeli, hogy úgy a panasz, mint az arra adott határozati felelet, a mikolai egyház presbyteriumának jegyzőkönyvéből töröltessék.

75. sz. Egyházkerületi 166./883. számú végzés alapján ugyanazon küldöttség Müller János mikolai egyháztag 1881—83. ik évi egyházi megadóztatásának alapját vizsgálat tárgyává tévén, beterjeszti a presbyterium felvilágosító nyilatkozatát, a mely szerint Müller János ur neje után 600 holdnyi birtokkal a díjlevél B) szakasza értelmében évenként 2 hektoliter búzát tartozik fizetni, mivel a jelölt időben bár Szatmáron tartózkodott, de ezen birtokon házat tartott, gazdálkodott, Mikolában is tartózkodott, polgári jogokat gyakorolt, és szatmári adózását nem igazolta, a város kötelékében nem volt, családi halottjait is, — bár Szatmárt haltak meg — ottani lelkész engedélye nélkül, a mikolai lelkész által Mikolában temettette el, a mivel egyházi kötelékét is bebizonyította.

Müller János ur és neje a mikolai presbyterium által az 1881¹/₂ és 1882²/₃ ik egyházi években rájuk kivetett egyh. adó megfizetésében és az okozott költségekben minden fellebbezés kizárásával egyetemlegesen elmarasztaltatnak. Mert: Bár egyházm. közgyűlésünk 28—882. sz. végzése egyházi törvényeink 232—233. §-ai értelmében végleges és fellebbezést kizáró joggal hozatott, nem akarva a felsőbb hatóság rendelkezését figyelmen kívül hagyni, helyesléssel fogadja az adózási alapnak újabb tüzetes megvizsgáltatását; s miután küldöttség jelentése szerint a személyesen megidézett és megjelent Müller János ur a presbyterium adókivetési alapérveit, a nagybirtok közös használatát, a mikolai polgári jogok gyakorlá-

sát, ottani gyakori tartózkodást, gazdálkodás fentartását, a családi halottaknak Mikolában történt eltemettetését a jelölt időről tagadásba sem vehette, sőt beismerte, és mivel szatmári egyházi adózását, városi polgári kötelékét nem igazolta: mikolai egyháztagnak méltán tekintetett, s mint ilyen nejével közös háztartásban, birtoklásban élván, egyházi adózásra szabályszerűen kötelezett volt.

76. sz. A nagy-bányai egyház előjárósága 1887. decz. 4-iki presbyteri és 1888. ápr. 22-ki közgyűlési határozatával felekezeti iskoláját ideiglenesen beszüntetni czélolván, felkérte egyházmegyénk elnökségét az egyház viszonyainak s kényszerítő körülményeinek megvizsgálására. Ennekfolytán nt. esperes és mlts. egyházmegyei gondnok urak személyesen jelentek meg Nagy-Bányán s a f. évi június 13-án tartott egyházi közgyűlésben részt vevén, igyekeztek az egyház hiveit a felekezeti iskolának egyházi érdekeinkből szükséges fentartásáról alapos érvekkel meggyőzni; de a gyűlési tagok által feltüntetett viszonyok között már az egyházmegyei elnökség buzdító rábeszélése is sikertelen maradt, s ugyanazon közgyűlés az egyház indokait emlékiratszerű jegyzőkönyvi nyilatkozatában és kérelmében következőleg adja elő: A város által a ref. egyház iskolája fentartására adott évi segély a községi iskola felállításával megszűnván, az egyház terhe nevedett, s anyagi rongált ereje ezt el nem bírja. A határozottan katolikus jelleget öltött községi iskolánál az irányt ellensúlyozni törekszik, melyet az iskolaszékbe bevásárolt egyenlő számban levő protestáns tagokkal így keresztül vihet; továbbá a községi iskola fentartására a szülők különben is adózván, kétszeres adózásra nem hajlandók; végül mert a községi iskola tanerőinek díjazása nagyobb, képzettsége és működése sikeresebb lévén, a szülők gyermekeiket már eddig is inkább oda küldték, s az egyház iskolájába a tanköteleseknek alig 75⁰/₀ a járt. Az egyház a várossal szemben semmi kötelezettséget nem vállalván, iskoláit ismét bármikor felállíthatja, s különben is csak részben használt nagy iskola épületét községi iskolának évi 1000 frtéért már f. évi szept. 1-től bérbe adván, a haszonbéri összegnek legalább felét tőkésítheti és anyagi megrongált viszonyait kedvezőbbekké teheti. De másfelől a jelenlegi kántor-tanítót és segédlelkész-tanítót míg más állomást nyernek, addig a részökre kötelezett javadalmakban részesíti, általok a vallás és énektanítást még tüzetesebben és több eredménnyel vezettetheti, végül biztosítva van arról, hogy a községi iskolában protestáns tanerőket is fognak alkalmazni

Méltó visszatetszéssel értesül egyházmegyei közgyűlésünk a nagy-bányai egyház még ez évi egyházlátogatás alkalmával is dicséretes iskolájának oly mérvű hanyatlásá-

ról, hogy az a kor- és szülők igényeit többé ki nem elégíti, s az egyházi előjáróság minden rendelkezése alatti eszközzel, szigorubb felügyelettel, egyházi és társadalmi érdekeinknek megfelelő színvonalon nem igyekezett azt még nagyobb áldozathozatallal is fentartani, jól tudván, hogy az iskolák tulajdonképen felekezetünk életfájának gyökerét képezik. Megütközéssel veszi tudomásul, hogy az egyházi felsőbb hatóságnak kellő időben és előzetesen nem tárta fel helyzetét, és nem jelentette be szándékát, hanem úgy látszik, majdnem csak utólagosan kérte annak beleegyezését, amikor már iskola-épületét haszonbérbe is adta. Tudva, hogy így előkészített viszonyok között egyházmegyénk engedélyének megtagadása sikertelen lenne, — hasonló esetekre vonható következtetés kizárásával, — a körülmények kényszerítő hatása alatt hagyja helyben közgyűlésünk a nagy-bányai egyház iskolájának ideiglenes beszüntetését, felelőssé tévén az egyház előjáróságát a jelen és jövő nemzedék előtt ezen tényének következményeiért, és határozottan utasítván, miszerint az ez uton nyerendő anyagi hasznót úgy igyekezzék tökécsíteni és gyümölcösöztetni, hogy ideiglenesen beszüntetett iskoláját mielőbb visszaállítva, felekezetünk létérdekét ezen legerősebb gyámoszloppal biztosítani, legszentebb feladatának, törekvésének és kötelességének ismerje.

77. sz. Angi János görbedi lakos. az egyházmegye 29./888. sz. határozata szerint visszatartott csereszerződés kiadatását azon okból kéri, hogy annak felmutatásával igazolja a földhitelintézet előtt a birtok cserét, s ennél fogva az ott ígértbe tett teher alóli kibocsátást megnyerve, az egyházzal kötött szerződés szerint a cserebirtokot kinek-kinek nevére telekkönyvileg tisztán átíráthassa.

Minthogy közgyűlésünk tudomása szerint a földhitelintézet ott, hol a biztosítékot képező birtok a kölcsönösszeg értékét jóval felül mulja, kisebb részletet minden nehézség nélkül tehermentesen kibocsát a kötelékből: felkéri Böszörményi Zsigmond tanácsbíró urat kérvényező felvilágosítására, s ha másként nem lehetne az ügyet tisztázni, a szerződésnek másolatban leendő kivételére.

78. sz. Olvastatott a misztótfalusi egyháznak kérelme, melyben kimutatván, hogy helyzete 6 év óta, mióta a lelkészi és tanítói hivatalt egyesítette s e két hivatal segédlelkész-tanítóra bízott, az egyház körülményei nem változtak: minek következtében még most sincs azon helyzetben, hogy a két hivatalt egymástól elválassza, s

e mellett szükségét is kellőleg fedezze; ez okból kéri az egyházmegyét, hogy jelen állapotában újabb 12 évre hagyassék meg.

Miután egyházmegyei gyűlésünk meggyőződött arról, hogy a misztótfalusi egyházban az elmúlt 6 év után az anyagi előhaladás kétségtelen jelei tapasztalhatók, de meg a mi fő, a hivek vallásos erkölcsi élete nem mutat hanyatlást: a nevezett egyház kérelmét megadja, azon feltétellel azonban, hogy a két hivatal egyesítéséből fenmaradt jövedelmét ne folyó szükségleteinek fedezésére, hanem tökéletesre fordítsa, mely annak idejében a belhivatalnokok fizetésének alapját képezze.

79. sz. Bartha Mór mikolai lelkész a tavaszi egyházmegyei gyűlés 53. sz. végzésével arra lett felhiva, hogy Szücs Józsefné mikolai szülésznő által az esperesi hivatal előtt emelt, s ez által az egyházmegyei közgyűléshez tett, ellene felhozott vádakra a kellő felvilágosítást adja meg.

Miután nevezett lelkész beterjesztett nyilatkozatából az tűnik ki, hogy ő Szücs Józsefné szülésznőt botrányos, a közbiztonságot is fenyegető magatartása, s részegeskedése miatt — miután már előbb a községi főbíró által is felfüggesztetett hivatalától — nem volt hajlandó a keresztség sákramentomának segédkezéséhez bocsátani, mindaddig magát nem rehabilitálja; általa különben a templomból ki nem utasított, sem a keresztségre hozataltól el nem tiltatott: az ellene emelt vád alól felmentetik, azon ohajtással, hogy jövőre eljárásában keresztyéni szereret legyen irányadó.

80. sz. Császy Bálint és Molnár Lajos urak, mint akik a méhteleki egyházba a végett küldettek ki, hogy a régi bérkivetési kulcs helyett, a mostani viszonyoknak megfelelő bérkivetési kulcsot készítsenek: beterjesztik jelentésöket, mellékelvén az egyháztanács által is elfogadott s aláírással megerősített kivetési kulcsot.

Helyesléssel tudomásul vétetik, s az egyház előjáróságának ahoz való alkalmazkodása meghagyatik.

81. sz. A múlt évi július 4-én tartott egyházmegyei gyűlés 82. számú határozatával megbízást nyert küldöttség beterjeszti véleményes jelentését arra nézve, honnan és mily mérvben lehetne az esperesi hivatal káplánját irodai munkájáért díjazni? Bizottság a díjat 60 frtban véli megállapítandónak, minek fedezésére három forrást jelöl meg. Egyik mint legtermészetesebb az egyházmegyei adónak aránylagos felemelése; másik e tehernek az egyházak és lelkészek közötti felosztása, mint az más egyházmegyében is szokásban van; harmadik akár az államsegély, akár a gyámpénztárbóli fedezése.

Közgyűlésünk ismervén az esperesi hivatal tulterhelte-
tését, egy őrnek szükségességét belátja, úgy a nevezett
hivatal, mint az egyes egyházak s belhivatalnokok pontos
és gyors ellátását illetőleg is, minél fogva az esperesi hi-
vatalnál alkalmazott káplánnak irodai munkájáért a 60 frt
díjat megadja, s ennek fedezése végett a közigazgatási költ-
ségnek osztályonkénti aránylagos felemelését, mint a cél-
nak leginkább megfelelőt, elfogadja, illetve kimondja.

82. sz. Tavaszi gyűlésünk 55. számú határozatával esperes urat
a konvent ide vonatkozó határozata alapján a közalap kezelése ügyei
alól felmentetvén, s az azt kezelő egyén megválasztását jelen gyű-
lésünkre tűzvén ki: felhívja esperes ur a közgyűlést kezelő vá-
lasztására.

Egyházmegyei közgyűlésünk a közalap kezelésére egy-
hangulag Szél György tanácsbíró urat választja meg, ki is
az általános bizalomnak engedve, a kezelést elvállalta.

83. sz. Esperes ur jelenti, hogy a Balogh István tanácsbíró ur-
nak a gyámintézeti pénztárnokságról történt lemondása folytán meg-
ürrült pénztárnokságra elrendelte a szavazást. Beérkezett 37 szavazat,
ezek felbontására kér intézkedést.

A szavazatok felbontása egy Szabó József, Nagy
Elek, Györi László urakból álló küldöttségre bízatik, jelen-
tésök e gyűlés folyamán bevértván.

84. sz. Szél György egyházmegyei könyvtárnok ur beterjeszti
az 1887. évről számadását.

Átvizsgálás végett kiadatik Tóth Dániel, id. Böször-
ményi Sándor, Décse Ignác és Györi László uraknak, je-
lentésök jövő gyűlésre bevértván.

85. sz. Gergely Károly egyházmegyei házi pénztárnok ur be-
terjeszti a múlt 1887-ik évi számadását.

Átvizsgálás végett a fentebbi bizottságnak adatik ki.

86. sz. A jelen gyűlés 68. sz. alatt kinevezett bizottság be-
terjeszti a közalapi segély-kérvények vizsgálatára és ajánlatára vo-
natkozó jegyzőkönyvét, mely szerint 11 egyház és 14 lelkész fo-
lyamodott segélyért.

A bizottság véleményezése és javaslata alapján folya-
modók következő indoklás mellett ajánltatnak segélyre:

Egyházak: A p. a, mint műemléknek is nevezhető templo-
mát építő, a filoxera által jövedelmi forrásában érzéke-
nyen sujtott, önerején rendbeszedni nem képes egyház
150 frtra.

A páti mint csekély népességű jég- és víz által suj-
tott egyház, lelkész-tanítói lakának fedésére 70 frtra.

Garboldcz, mint igyekező, csekély népességű, jég és árviz által károsult egyház temploma belső felszerelésére 70 frtra.

Homok, csekély számu népessége és szegénysége alapján iskola javításra 80 frtra.

Magasliget, mint csekély népességű szegény, árviz és jég által sujtott egyház adóság törlesztésre s rozzant épületeinek javítására 100 frtra.

Nagy-Hodos, árviz által őszi vetésétől és bérházától megfosztott egyház, a bérház felépítéséből kifolyó adósága törlesztésére 80 frtra.

Kis-Hodos, árviz és jégverés tönkre tette határát, templom és papilak javítására 60 frtra.

Pettyén, mint buzgó, s alig pár év óta anyásított, tetemes, közelebb iskola építéséből fenmaradt adóságának törlesztésére 100 frtra.

Sz.-Kóród, csekély népességű, idegen felekezetek között élő, árviz és jég által nagyon sujtott egyház, ledőléssel fenyegető templomának kijavítására 145 frtra.

Udvari, mint szegény s árviz által sujtott egyház, lelkészi lak zsindelyezésére 80 frtra.

Kis-Peleske, mint csekély népességű és törekvő egyház, köztudomásu lévén jégkára, adóság törlesztésére 80 frtra.

Lelkészek: Balajthy Károly sz. kóródi lelkész csekély fizetésére, népes családjára, árviz kárait való tekintetből 100 frtra.

Bartha Pál, mint igen csekély, 138 frtra menő fizetésű, elaggott, 87 éves tehetetlen lelkész 100 frtra melegen ajánltatik.

Bartók Károly csekély fizetése s két fia taníttatása előmozdítása tekintetéből 100 frtra.

Barkász Albert, nehéz betegségben sinlődő fia gyógyíttatása, s két fiának taníttatására 150 frtra.

Bodor Pál csekély díjazását, népes családját s tetemes kárát tekintve 100 frtra.

Bencsik István nagy családú, két fiut taníttató s tűz által károsult esperes 200 frtra melegen ajánltatik.

Gál Péter gyermekei neveltetése, taníttatása s f. évi tűzkárára tekintettel 150 frtra.

Hajdu Albert elemi csapás, nagy családi betegséggel látogatott, csekély jövedelmű lelkész 100 frtra.

jesz
mel
Mol
Bal
2,
Gy
hor

fol
tel
ké

üg
H

k
n
h

Kürthy Károly csekély fizetése, népes családja s terhes viszonyok közötti létére tekintettel 60 frtra.

Meleg Albert sulyos anyagi helyzetére, népes családjára s nagy szegénységére tekintve 100 frtra.

Pásztor István csekély fizetésére s elagott korára hivatkozással 100 frtra.

Sarkady Mihály betegségére és jégkárára tekintettel 50 frtra.

Szabó Lőrincz, szőlőjét a fillokszera elpusztította, 10 tagból álló családja s gyermekei taníttatására 100 frtra.

Szentgyörgyi Zsigmond csekély díjazására s több évi jégkárára hivatkozva 80 frtra ajánltatik.

87. sz. A jelen gyűlés 83. sz. alatt kinevezett bizottság beterjeszti a gyámpénztárnokra vonatkozó szavazatokról szóló jelentését, mely szerint a beérkezett szavazatok következőleg oszlottak meg: Molnár Lajos 8, Szél György 5, Hajdu Zsigmond 4, Sátor Dávid 4, Balogh István 4, Barkász Albert 3. Lugossi Dániel 2, Tóth Dániel 2, Gergely Károly, Szabó József, Nagy Elek, Kató Béla, Ferenczy Gyula 1—1 szavazatot nyertek. Nem szavazott 4 lelkész u. m.: homoki, lázárii, s.-ujlaki és uszkai.

Általános többséget senki sem nyervén, a legtöbb szavazatot nyertek közül — miután Balogh István ur nem kívánta magát jelöltetni, — újabb szavazás alá jelöltettek: Molnár Lajos, Szél György, Sátor Dávid és Hajdu Zsigmond.

88. sz. Esperes ur beterjeszti a magyar ref. segélyegylethez folyamodó egyházak, névszerint: Adorján, Misztótfalu, Pettyén, Méhtelek, Szamoskóród, anya-, Pálfalva leány-, s Eröd fiók-egyházak kérvényeit.

Mindezen kérvények a főtiszteletű egyházkerületre pártolólág felterjesztetni határozatnak.

89 sz. Jelen gyűlés tárgyai közé soroztatván az egyházmegyei ügyvéd választása, Böszörményi Zsigmond tanácsbíró ur ez állásra Helmeczy József szatmári ügyvéd urat ajánlja.

Az ajánlat elfogadtatván, Helmeczy József egyházmegyei ügyvédnek megválasztatott.

Törvényszéki ügy.

90. sz. A vámfalusi egyházból 29 egyháztag aláírásával egy kérvény adatott be az ottani lelkész Nagy Károly ellen, melyben a mellékelt bizonyítványok alapján — hol a nevezett lelkész csalónak, hazugnak, lázítónak, 13 próbás gazembernek mondatik, lelkészöknék,

mint a kívül békességben úgy sem élhetnek s működése ezek után hatályos nem lehet, más egyházba való áthelyezését kéri.

Egyházmegyei tanácsunk a beadott vádat beható tanácskozás alá vévén, azon lehangoló meggyőződésre jutott, hogy itt a legszigorubb eljárásra, illetve vizsgálatra van szükség, annyival inkább, mert mint az okmányokból kitűnik, itt nem csak magán, hanem papi becsülete is erősen megsértetett, s ez által az egyházmegyei összes papság is sértve érezheti magát becsületében. Midőn ez ügynek szigorú megvizsgálására Soltész János és Bőszörményi Zsigmond tanácsbíró urak kiküldetnek: egyszersmind meghagyatik panaszlottnak, hogy az illetők ellen a keresetet polgári bíróság előtt azonnal indítsa meg, s megtámadott becsületét illetőleg magának a törvényes úton tartsa elmulaszthatatlan kötelességének elégtételt szerezni.

91. sz. Beterjesztetett a közalapi bizottság jegyzőkönyve, melynek 1 száma alatt esperes ur 1887-ik évi számadásának eredménye következőkben mutattatik ki:

Bevétel:	1. Pénztári maradvék 1886-ról	1 frt 03 kr.
	2. Hátralékokból	64 — 80 —
	3. Folyó évi járulékokból	696 — 70 —
	4. Tőke természetű adomány	— — 58 —
	Összesen	763 frt 11 kr.
Kiadás:	1. Földhitelintézethez küldetett	740 frt 20 kr.
	2. Posta költség	1 — 12 —
	Összesen	741 frt 32 kr.

tehát pénztári maradvány 21 forint 79 kr.

Helyesléssel tudomásul vétetik.

92. sz. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésével a jegyzők közbejöttével Balogh István tanácsbíró és Győri László lelkész urak bizattak meg.

Ezek után esperes ur a szép számmal megjelent lelkészeknek buzgólkodásukért köszönetét fejezvén ki, a gyűlést bezárta.

Jelen jegyzőkönyv 60—92. számai általunk mai napon hitelesítettek.

Kis-Kolcson, július 15. 1888.

BALOGH ISTVÁN, m. k. tanácsbíró.

GYŐRI LÁSZLÓ, m. k. lelkész.

A 60—77. számokat jegyezte Soltész János, jegyző.

78—92. számokat jegyezte Tóth Dániel, aljegyző.

Tárgymutató.

60. sz. Esperesi jelentés több tanítókról. Budaházy István halála.
61. sz. Imre Károly garbolczi tanító bekebelezése.
62. sz. Szendy Antal vil. tanácsbíró ur lemondása sajnálattal fogadtatik el.
63. sz. Egy világi tanácsbíró választásával esperes ur megbizatik.
64. sz. Jcó Kálmán száraz-berki lelkésszé választásáról jelentés.
65. sz. A kis-hodosi egyház felügyelete a n.-hodosi lelkészre bizatik.
66. sz. Bagoly Albert elávozott tanítót egyházmegyénk többé be nem fogadja.
67. sz. A szárazberki uj díjlevél kiigazítás végett visszaküldetik.
68. sz. A domesztikai segélyért folyamodó kérvények bizottságnak adatnak ki.
69. sz. A berendi leányegyház és felügyelő lelkész közti viszony a régi alapra visszaállittatik.
70. sz. A közigazgatási peres ügyek és egyházi dékányságokra vonatkozó küldöttségi vélemény elfogadtatik.
71. sz. A tanító-egyesület által ajánlott faiskolai felügyelet elfogadtatik.
72. sz. Császy B. és Nagy Elek urak Barkász Bálint lelkész kis-hodosi bérhátralekát vizsgálják és állapítsák meg.
73. sz. Török Bénéáminnét a józsefházai egyház elégítse ki.
74. sz. A Császy Bálint ur és mikolai presbyterium közötti ügy békésen kiegyenlített.
75. sz. Müller János ur 1881—83. évi mikolai egyházi adóját fizetni köteles.
76. A nagy-bányai egyház iskolájának beszüntetése kényszerüségből helybenhagyatik.
77. sz. Az Angi János és görbedi egyház közötti csereszerződés ügyében Bőszörményi Zsigmond tanácsbíró ur bizatik meg.
78. sz. A misztótfalusi egyház még 12 évig segédlelkész-tanítóval láttatik el.
79. sz. Bartha Mór az 53.—88. sz. a. ellene beadott vádak alól felmentetik.
80. sz. A méhtelki uj bérkivetési kulcs megerősittetik.
81. sz. Az esperesi káplán irodai munkája 60 frttal díjaztatik, e végre az egyházmegyei közigazgatási adó aránylagosan felemelendő.
82. sz. Közalapi pénztár kezelővé Szél György tanácsbíró ur választatik.
83. sz. A gyámintézeti pénztárnokra adott szavazatokat küldöttség bontsa fel.
84. sz. Szél György könyvtárnok 1887-ik évi számadása küldöttségnek adatik ki vizsgálatra.
85. Ugyanazon küldöttségnek adatik ki Gergely Károly ur pénztárnok 1887. évi számadása.
86. sz. A domesztikai segélyért folyamodók ajánlása megállapittatik.
87. sz. Gyámintézeti pénztárnokságra általános többséget senki sem nyervén, 4 legtöbb szavazatot nyert egyén kijelöltetik.
88. sz. A ref. segélyegyletbe beadott kérvények pártolólág felterjesztetnek.
89. sz. Helmezy József ur egyházmegyei ügyvéddé választatik.
90. sz. Vádolt Nagy Károly vámfalusi lelkész ügyének megvizsgálására küldött-ség megy.
91. sz. Esperes ur 1887-ik évi közalapi számadása helyesléssel tudomásul vétetik.
92. Jegyzőkönyv hitelesítésére küldöttség neveztetik.

1
MAY 1881

TOT

YV